

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 18. července 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

KOJENÍ MÁ POZITIVNÍ VLIV NA PŘIROZENÝ VÝVOJ POZNÁVACÍCH FUNKCÍ U DĚTÍ

Kojení delší než půl roku příznivě ovlivňuje psychický vývoj dětí. Potvrdila to dlouhodobá studie českých a slovenských vědců, kteří sledovali děti z Českých Budějovic a Karviné. Výsledky též ukázaly, že doba kojení se příznivě projevuje zejména na vývoji kognitivních funkcí u dětí, které žijí v oblastech s vysokou mírou znečištění ovzduší. Na studii se podíleli vědci z Ústavu experimentální medicíny AV ČR ve spolupráci s kolegy z dalších institucí.

Zatímco existují důkazy, že až na vzácné výjimky je mateřské mléko tím nejlepším zdrojem potravy novorozenců, odborníci se dosud neshodují, jak dlouhá doba kojení je optimální. Nová studie českých a slovenských odborníků se zaměřila na vývoj kognitivních funkcí u dětí v souvislosti s dobou kojení. Vědci sledovali skupiny novorozenců z okresů Karviná a České Budějovice, které se významně liší mírou znečištění ovzduší. Právě ono může mít za následek zpomalený vývoj poznávacích funkcí a chronická respirační a kardiovaskulární onemocnění.

„Ve znečištěné oblasti předchozí studie prokázala, že zvýšené koncentrace jemných prachových částic PM_{2,5} nepříznivě ovlivňují psychický vývoj dětí v 5 letech,“ vysvětluje jeden z autorů studie Radim Šrám z Ústavu experimentální medicíny AV ČR.

Vliv má délka kojení, znečištění ovzduší i vzdělání matek

Do studie bylo zapojeno celkem 147 dětí (80 z Českých Budějovic, 67 z Karviné) narozených v letech 2013 a 2014. Kognitivní funkce vědci hodnotili u pětiletých dětí použitím Bender-Gestaltova testu (BG) a Ravenova testu (RCPM). Kresebný Bender-Gestaltův test (BG) je metoda vývojové diagnostiky percepčně-motorických funkcí a neurologických poškození, která testuje, jak jsou děti schopny nakreslit předložené geometrické obrazce. Ravenovy barevné progresivní matice (RCPM) jsou screeningový nonverbální inteligenční test, který měří pochopení komplexnosti vzorů a schopnost ukládat a vybavovat si informace, tedy schopnost řešit problémy.

Z mateřských dotazníků vědci zjišťovali informace o kojení a vývoji dětí. Zjistili, že kojení delší 6 měsíců pozitivně ovlivnilo výsledky obou uvedených testů.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Petr Caletka
Ústav experimentální medicíny AV ČR
petr.caletka@iem.cas.cz
+420 725 797 600

„Výsledky naznačují, že plné kojení po dobu půl roku a déle má větší efekt na vývoj kognitivních funkcí u obou skupin dětí,“ říká Radim Šrám. Efekt půlročního a delšího kojení přitom zřetelněji vykazaly výsledky Bender-Gestaltova testu, který měří vizuální a motorické schopnosti. „Lze předpokládat, že delší kojení se příznivě projeví zejména na vývoji kognitivních funkcí u dětí žijících v oblastech s vysokou mírou znečištění ovzduší,“ dodává Radim Šrám.

Z výsledků dále vyplynulo, že kvalitu vývoje kognitivních funkcí ovlivnila také úroveň vzdělání matek. Děti matek vysokoškolaček dosáhly výrazně lepších výsledků u Ravenova testu.

Na studii se podíleli vědci z Ústavu experimentální medicíny AV ČR (Radim Šrám, Barbora Blažková, Anna Pastorková) ve spolupráci s kolegy ze Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Nemocnice České Budějovice a.s. a Univerzitní nemocnice L. Pasteura v Košicích.

Kognitivní funkce (též poznávací funkce) jsou jednou z hlavních oblastí lidské psychiky, jejichž centra jsou uložena v různých částech mozku. Prostřednictvím kognitivních funkcí člověk vnímá svět kolem sebe, jedná, reaguje, zvládá různé úkoly. Kognitivní funkce rovněž zahrnují kromě paměti i koncentraci, pozornost, řečové funkce, rychlost myšlení a schopnost pochopení informací.

Více informací:

MUDr. Radim Šrám, DrSc.

Ústav experimentální medicíny AV ČR

radim.sram@iem.cas.cz

+420 241 062 596